Oud & nieuw-slinger (speciale editie)

In het oosten van het land vieren tradities rond oud & nieuw nog hoogtij. Het eten van 'nijjoarsrollechies' en het 'carbid schieten' zijn onderdeel van de tradities.
Voor mij maken daarom een nijjoarsrollechie en een melkbus aan de 'oud & nieuw- slinger', de slinger pas echt compleet.

Een nijjoarsrollechie wordt gebakken in een wafelijzer. De platte dunne wafel heet een kniepertie. Voor een nijjoarsrollechie wordt de nog hete wafel (het kniepertie dus) om een houten stokje (of pollepel)(pas op met vingers....) gerold. De knieperties worden meestal vanaf kerst gegeten en de rollechies op nieuwjaarsdag (het liefst volgespoten met slagroom :-)), als symbool van het nog 'opgerolde' nieuwe jaar, met de hoop dat het een 'zoet' jaar mag worden.

Voor carbid schieten is een goede melkbus met in de bodem een gaatje van enkele mm, carbid, water, een aansteekstok, en een veilige schietplaats nodig. Zorg voor veiligheid, houd publiek op voldoende afstand! Stukjes carbid gaan samen met wat water in de melkbus. Het deksel van de melkbus (of een voetbal) wordt stevig op de melkbus geplaatst. Even schudden met de melkbus zodat er gas onstaat (het gaatje in de bodem afdekken met een propje papier o.i.d., carbid vormt samen met water gas). Even wachten totdat er voldoende gas in de bus zit.

Dan wordt de brandende aansteekstok bij het bodemgaatje gehouden.
Het gas ontbrand, een zware doffe dreun weerklinkt, het deksel (of de bal) vliegt een flink aantal meters door de lucht. Het schieten kan opnieuw beginnen.....

Benodigdheden: 8,5 x 18 cm lichtgrijs vilt, 3,5 x 12 cm wit vilt, 7 x 7 cm zand vilt, vulwol, splijtzijde in de kleuren van het vilt, 4 x 6 cm aslan (enkelzijdig klevend, wit), eventueel een satéprikker (deze vergemakkelijkt het vullen van het nijjoarsrollechie).

De werkwijze: Lees voordat je begint de hele beschrijving door! Leg voordat je gaat knippen alle patroondelen op het vilt (tenzij anders aangegeven). Knip de delen zonder naadtoeslag (naadtoeslag = een klein randje) uit. Sluit de naden met 1 draadje splijtzijde door middel van de festonsteek (afb.A). Maak de steekjes zo klein mogelijk (± 1 mm, gebruik een korte dunne naald, dan maak je vanzelf kleine steekjes). De letters op de patroondelen komen overeen met de letters in de werkwijze.

Het nijjoarsrollechie: Vouw van de slagroom AB op AB. Festonneer AB. Vul het onstane slagroom-kokertje op met vulwol. Festonneer aan elk uiteinde van het kokertje een zijkantdeel. Rijg de binnencirkel van toef 1, trek de draad stevig aan totdat het gat gesloten is. Zet het midden van de toef met wat steken vast op het midden van een zijkantdeel. Rijg de binnencirkel van toef 2, trek de draad stevig aan totdat het gat gesloten is. Zet het midden van toef 2 met wat steken vast op het midden van toef 1. Herhaal dit met toef 1 en 2 en het andere zijkantdeel.
Borduur met 1 draadje zand splijtzijde met een steelsteek (afb.B) het ruitpatroon op de wafel. Wikkel de wafel om de slagroom en zet hem met wat steken vast.

De melkbus: Leg de melkbussen op elkaar. Festonneer de beide zijkanten AB. Leg de banden om de melkbus en zet ze met een klein steekje vast aan de melkbus.
Leg de dekselrand op het deksel en zet de dekselrand met een klein steekje vast aan het deksel. Plak de aslan op de onderkant van het deksel. Festonneer het deksel op de melkbus (de aslan aan de binnenkant). Vul de melkbus op met vulwol. Plak de aslan op de bodem. Festonneer de bodem onder de melkbus.
Zet C van de handvaten vast aan C van de melkbus. Zet D van het dekselhandvat vast bij D op de dekselrand (het dekselhandvast ligt plat op de dekselrand).

Afwerking: Rijg de melkbus en het nijjoarsrollechie aan de 'Oud & nieuw-slinger'.

Völle geluk in 'n tuk!

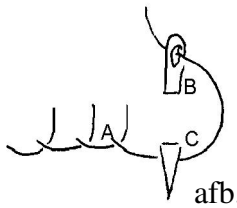

afb.A

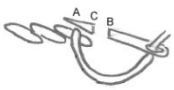

afb.B

Dit ontwerp is auteursrechtelijk beschermd.

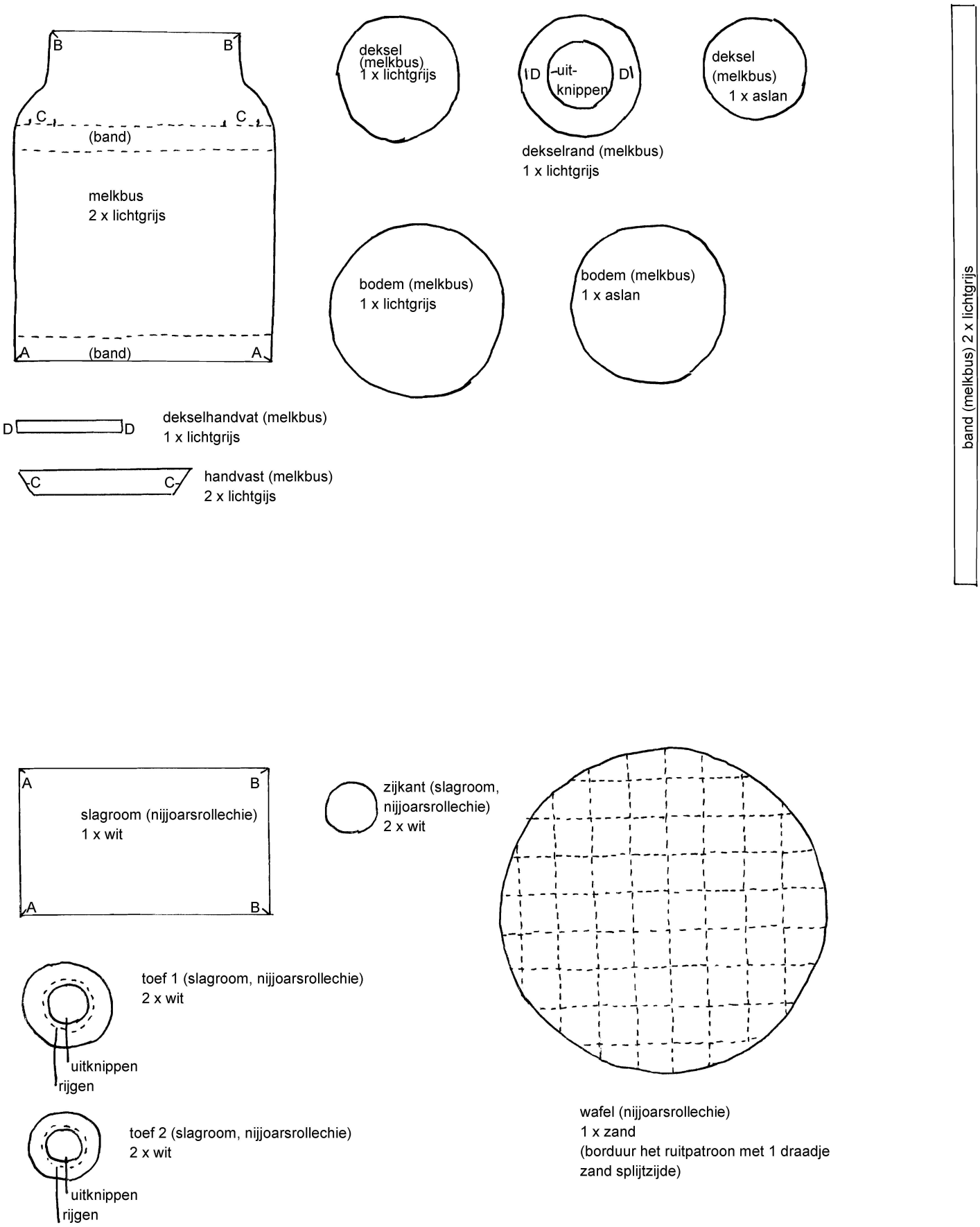
B
B
C
C
(band)
melkbus
2 x lichtgrijs
A
(band)
A
deksel
(melkbus)
1 x lichtgrijs
D
uit-
knippen
D
dekselrand (melkbus)
1 x lichtgrijs
deksel
(melkbus)
1 x aslan
bodem (melkbus)
1 x lichtgrijs
bodem (melkbus)
1 x aslan
band (melkbus) 2 x lichtgrijs
D
D
dekselhandvat (melkbus)
1 x lichtgrijs
C
C
handvast (melkbus)
2 x lichtgijs
A
B
slagroom (nijjoarsrollechie)
1 x wit
A
B
zijkant (slagroom,
nijjoarsrollechie)
2 x wit
toef 1 (slagroom, nijjoarsrollechie)
2 x wit
uitknippen
rijgen
toef 2 (slagroom, nijjoarsrollechie)
2 x wit
uitknippen
rijgen
wafel (nijjoarsrollechie)
1 x zand
(borduur het ruitpatroon met 1 draadje
zand splijtzijde)